

MALÝ PRINC – ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY (*1900 †1944)

<u>Námět:</u>	vlastní zážitky – porouchání letadla při přeletu nad Afrikou
<u>Téma a motiv:</u>	kontrast dětského světa s dospěláckým; důležitost přátelství, pravé hodnoty lidského světa, cestování prince po planetkách, na kterých poznává různé lidi a těm se snaží porozumět, liška, růže, láska, vymetání sopek, baobaby
<u>Časoprostor:</u>	neurčen – pravděpodobně autorova současnost, odehrává se během 8 dní, planeta Země (7.) (poušť Sahara), jiné planetky (5), planetka B612 (veliká jako dům)
<u>Kompoziční výstavba:</u>	začátek + konec psán chronologicky ich-formou, retrospektiva, když Malý princ vzpomíná -> er-forma, 27 kapitol
<u>Literární druh a žánr:</u>	druh – epika; žánr – alegorická filozofická pohádka
<u>Vypravěč:</u>	Ich-forma (pilot), Er-forma (princ) – autor příběh vypráví po 6 letech, kdy si princ vrátí na vlastní planetku
<u>Postavy:</u>	<p>Malý princ – velmi citlivý a vnímavý; hodný, má rád západy slunce; zpočátku pochybuje o ryzosti lásky jeho květiny, je zklamaný lidskými charaktery, později nachází skutečný smysl života (láska, přátelství); nechápal svět dospělých (zloba, zášť, faleš, chamtivost, ...)</p> <p>květina – pyšná růže, myslela si, že je jediná svého druhu, nedávala najevo své city</p> <p>Pilot – dospělý vypravěč příběhu, trochu samotář a snílek, citlivý, snaží se pomoci malému Princovi</p> <p>Král – pyšný, považoval všechny za svoje poddané, rozkazoval, dobrák, který vydával jenom rozumné příkazy, panovačný, rozumný, osamělý</p> <p>Ježita – je samolibý a slyší jenom samou chválu na svoji osobu, žil sám na planetce</p>
<u>Vyprávěcí způsoby:</u>	filozofické myšlenky, jednoduchý, spisovný jazyk, pojata jako komiks pro děti, krátké věty
<u>Typy promluv:</u>	přímá, polopřímá řeč, nepřímá, vnitřní monology a dialogy
<u>Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku:</u>	spisovný (např. knižní) a nespisovný (citově zabarvená slova, zdvořilost) jazyk, alegorie
<u>Tropy a figury a jejich funkce ve výňatku:</u>	Epiteton, Personifikace, Apoiopeze , Metafora, Přirovnání, Hyperbola, Oxymoron
<u>Kontext autorovy tvorby:</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knihu napsal v NY a věnoval ji nejlepšímu kamarádovi ▪ Kniha obsahuje autorovi kresby, které byly použity ve všech vydání. ▪ Malého prince začal Antoine de Saint-Exupéry psát v nejničivější době svého života, v době porážky a ztráty svobody celého světa ▪ V době leteckých bojů o Francii zahynuli téměř všichni jeho kamarádi
<u>O autorovi:</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exupéry pocházel z aristokratické rodiny. ▪ Byl výtvarně nadaný, ilustrace ke svým dílům si kreslil sám. ▪ Věnoval se literární a publicistické činnosti – stal se reportérem a psal reportáže. ▪ Za 2. světové války, do které se sám přihlásil, zahynul při průzkumném letu, pravděpodobně nad Středozemním mořem nedaleko Korsiky, kde byl sestřelen německým letadlem
<u>Dílo:</u>	Válečný zajatec -povídky Země lidí, Noční let, Letec, Citadela – nedokončená próza

Literární / obecně kulturní kontext

Světová literatura 1. pol. 20. stol., která trvala do roku 1945. Literatura se tehdy dělila na tradiční (zde patří i ztracená generace) a experimentální, začala se udělovat NC za literaturu

3 proudy:

- 1) proud realistický** – autoři se vrací k realismu, používají klasické umělecké prostředky, dochází k zaměření se na psychický a citový život jedince (autoři ztracené generace)
- 2) proud experimentální** – experimentace ve způsobu vyprávění, s jazykem, ubývá dějovosti, složitá symbolika, prvky absurdity, čtenář si musí dost sám domýšlet, konfrontace vnitřního světa s okolím (Kafka)
- 3) proud překračující tabu** – zobrazovaly se erotické náměty, sex a homosexualita vznikají nová uskupení a hnutí (PEN klub), spisovatele spojuje i rozděluje světový i politický názor, především důležitý postoj k válkám, náboženství, fašismu, demokracii, komunismu, nacismu

Tvořili ve stejné době jako A. de Saint – Exupéry

- Francie **H. Barbusse** (Oheň)
- Anglie **G. B. Shaw** (Pygmalion)
- Německo **E. M. Remarque** (Na západní frontě klid)
- Amerika **E. Hemingway** (Komu zvoní hrana, Stařec a moře)

Obsah:

Kniha začíná příběhem malého chlapce, který se snaží zaujmout dospělé svými kresbami, ale nedaří se mu to. Dospělí pro něho nemají pochopení. Tak se chlapec rozhodne, že se nikdy nebude chovat jako dospělí.

Další děj se odehrává o několik let déle, když chlapec vyroste v pilota a ztroskotá na Saharské poušti. Setká se tam s Malým princem, který chce nakreslit beránka. Malý princ se s pilotem spřátelí a vypráví mu o své planetě a o svém cestování.

Nejprve popisuje svou planetu B612, na které má 3 sopky, spoustu rostlin - baobaby a jednu květinu, která byla kvůli své kráse a pocitu, že je na světě jediná, velmi pyšná. Dále vyprávěl o svých cestách po okolních planetách. Na každé planetě byla pouze jedna osoba - král, ješita, pijan, podnikatel, lampář a místopisec - a každá zastupovala určitou vlastnost.

Jako poslední planetu navštívil Zemi, kde se seznámil s hadem a liškou, která mu vysvětlila důležitost přátelství. Objevil ozvěnu a květinovou zahradu. Seznámil se s výhybkářem a obchodníkem.

Na závěr příběhu se nechá Malý princ uštknout hadem, aby se vrátil na svoji planetku. Když to zjistí pilot, tak je smutný, protože ztratil svého přítele.